

SÆRAVTALE

OM ØKONOMISKE VILKÅR FOR PERSONELL SOM TJENESTEGJØR VED STASJONER, NATO-STABER OG ANDRE ENHETER I UTLANDET

1. JANUAR 2010 – 31. DESEMBER 2011

SÆRAVTALE

om økonomiske vilkår for personell som tjenestegjør ved stasjoner, NATO-staber og andre enheter i utlandet.

- § 1. Avtaleparter
- § 2. Avtalens omfang
- § 3. Tillegg
 - 3.1 Utenlandstillegg
 - 3.2 Barnetillegg
 - 3.3 "Hardship"-tillegg
 - 3.4 Adskillesestillegg
- § 4. Ytelser
 - 4.1 Tiltredelsesforskudd
 - 4.2 Tilskudd til visningsreise
 - 4.3 Barns barnehage-/førskeleugifter
 - 4.4 Barns skoleutgifter
 - 4.5 Hjemreisetillegg
 - 4.6 Tjenestebolig
 - 4.7 Ferie og tjenestefrihet
 - 4.8 Helsetjeneste
- § 5. Godtgjøringer
 - 5.1 Kompensasjonstillegg
 - 5.2 Risikotillegg
 - 5.3 Stedfortredergodtgjøring
 - 5.4 Øvingstillegg
 - 5.5 Overtid ved midlertidig tjenestegjøring i Norge
- § 6. Boligskattkompensasjon
- § 7. Tvister
- § 8. Avtalens varighet

Vedlegg

Vedlegg 1: Forsvarets personeltjenesters (FPT) administrative vedlegg til Særavtalen

- Del A: Administrative bestemmelser knyttet til særavtalen
- Del B: Utfyllende informasjon relatert til utenlandsoppholdet
- Del C: Satser

Vedlegg 2: Forsvarets lønnsadministrasjons (FLAs) retningslinjer for reiser og flytting til utlandet

Vedlegg 3: Forhandlingsprotokoller

§ 1 AVTALEPARTER

Denne avtale er inngått mellom Forsvarsdepartementet på den ene side og

Krigsskoleutdannede offiserers landsforening
Norges Offisersforbund
Befalets Fellesorganisasjon
Norsk Tjenestemannslag
Personellforbundet
Samfunnsviternes Fagforening
Parat
Tekna-Teknisk-naturvitenskaplig forening
NITO – Norsk Ingeniør- og teknologorganisasjon

på den annen side.

§ 2 AVTALENS OMFANG

2.1 Avtalen omfatter militære og sivile regulativlønte tjenestemenn tilsatt, lønnet og utsendt av Forsvarsdepartementet eller etater under Forsvarsdepartementet for tjenestegjøring ved norske diplomatiske stasjoner eller NATO-staber og andre militære enheter/avdelinger i utlandet.

Avtalen gjelder følgende tillegg, ytelser og godtgjøringer:

Tillegg:

- Utenlandstillegg
- Barnetillegg
- “Hardship”-tillegg
- Adskillesestillegg

Ytelser:

- Tiltredelsesforskudd
- Tilskudd til visningsreise
- Barns barnehage-/førskoleutgifter
- Barns skoleutgifter
- Hjemreisetillegg

Tjenestebolig
Ferie og tjenestefrihet
Helsetjeneste

Godtgjøringer:

Kompensasjonstillegg
Risikotillegg
Stedfortredergodtgjøring
Øvingstillegg
Overtid ved midlertidig tjenestegjøring i Norge
Boligskatt kompensasjon

2.2 Midlertidig tjenestegjøring i internasjonale operasjoner

Personell som godtgjøres etter denne avtale og som midlertidig disponeres til tjeneste i internasjonale fredsoperasjoner, bibeholder tillegg, ytelser og godtgjøringer etter denne avtale. Øvrige tillegg og ytelser tilstås iht særavtale for tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.

2.3 Lønn under tjenestegjøring i internasjonale operasjoner

Hovedlønnen justeres i samsvar med lønnsfastsetting av den enkelte stilling i samsvar med den til enhver tid gjeldende lønnspolicy for internasjonale operasjoner med mindre hovedlønnen i den faste stillingen i utlandet er høyere.

DEFINISJONER

Eneforsørger	Med eneforsørger menes utsendt medarbeider som har forsørgeransvar for medfølgende barn og som er ugift, skilt eller separert, og som ikke bor i samme boenhet som den andre av barnets foreldre.
Enslig utsendt	Med enslig utsendt medarbeider menes en utsendt som ikke er gift, har registrert partner eller samboer.
Fast bosatt	Med fast bosatt menes et faktisk opphold på tjenestestedet i minst halvparten av den utsendtes tjenestetid i hvert kalenderår, jf. § 3.1.1.
Medfølgende	Med medfølgende menes samlivspartner eller barn som har flyttet fra Norge som en følge av den utsendte medarbeiders forflytning for å være fast bosatt der i dennes tjenesteperiode.
Registrert partner	For registrerte partnere legges til grunn kriteriene i fellesbestemmelsene i Hovedtariffavtalen i staten.
Samboer	For samboerskap legges til grunn kriteriene i fellesbestemmelsene i Hovedtariffavtalen i staten. Samboer likestilles med ektefelle i avtalen.
Tjenesteår	En periode på ett år fra utsendtes tiltredelse av stilling i utlandet.
Tredjeland	Land som ikke er Norge eller tjenestelandet.

§ 3. TILLEGG

3.1 Utenlandstillegg

Utenlandstillegget forutsettes å dekke økte kostnader som følge av tjenestegjøring ved norske diplomatiske stasjoner, NATO-staber og andre militære enheter/avdelinger i utlandet.

Følgende forholdstall gjøres gjeldende med virkning fra 1. jan 2010:

Generalløytnant (tilsv)	210	
Generalmajor (tilsv)	205	Råd for forsvarssaker
Brigader/Oberst som er attache tilsv	190	Stedfortredende råd/ Spesialråd/
Oberst/Oblt (tilsv)	180	
Major (tilsv)	150	Ass råd for forsvarssaker
Kaptein/Løytnant/ Førstekonsulent (tilsv)	135	Saksbehandler
Sersjant/Fenrik/Konsulent/tilsv	115	Kontorsekretær
Grenader/Vervet tilsv	100	

For attachestillinger på gradsnivå oblt/kk og for kontorstillinger som har et vesentlig innhold av kvalitativ saksbehandling fastsettes forholdstall individuelt ved tilsetting/disponering.

Partene fastsetter i hvert enkelt tilfelle forholdstall for andre kategorier utsendte tjenestemenn.

Satsene for utenlandstillegg fremgår av vedlegg nr 1, del C.

3.1.1 Ved sykdom

Ved sykdom tilstås rettigheter i henhold til særavtalen i inntil tre måneder, under forutsetning av at den utsendte skal gjenoppta tjenestegjøringen utenlands.

Etter tre måneder tilstås utenlandstillegget med 75 % av satsen, forutsatt at den utsendte oppholder seg på tjenestestedet. Øvrige rettigheter etter avtalen opprettholdes uavkortet.

Dersom den utsendte oppholder seg utenfor tjenestestedet i permisjonstiden, opphører alle tillegg, ytelser og godtgjørelser i henhold til avtalen etter tre måneder.

3.1.2 Under fødselspermisjon

Under fødselspermisjon tilstås rettigheter i henhold til særavtalen under forutsetning av at den permitterte skal gjenoppta tjenestegjøringen utenlands etter avsluttet permisjon.

Under fødselspermisjon tilstås utenlandstillegg med 75 % av full sats.

Dersom den permitterte oppholder seg på tjenestestedet, tilstås øvrige rettigheter i henhold til avtalen uavkortet.

Dersom den permitterte oppholder seg utenfor tjenestestedet i permisjonstiden, opphører alle tillegg, ytelser og godtgjørelser i henhold til avtalen etter 3 måneder.

3.1.3 Midlertidig tjenestegjøring i Norge

Ved midlertidig tjenestegjøring i Norge tilstås rettigheter i henhold til avtalen inntil tre måneder.

3.1.4 Representasjonsbil

Dersom stasjonssjef/tilsv. er utstyrt med representasjonsbil, reduseres utenlandstillegget med kr 52 000 pr år.

3.1.5 Ved dødsfall

Ved dødsfall utbetales utenlandstillegg for utsendt medarbeider, og for eventuelt medfølgende ektefelle, i 11/2 måned fra den dag den utsendte døde.

3.1.6 Midlertidig tjenestegjøring utenlands

Under midlertidig tjenestegjøring utenlands av minst tre måneders varighet tilstås rettigheter i henhold til særavtalen.

3.1.7 **Forhøyet utenlandstillegg**

Forhøyet utenlandstillegg for tjenestemann med medfølgende samlivspartner forutsettes å dekke økte levekostnader forbundet med å ha samlivspartneren fast bosatt på tjenestestedet.

Forhøyet utenlandstillegg fastsettes til 136 % av satsen for tjenestemann u/medfølgende samlivspartner.

Merknader:

Forhøyet utenlandstillegg tilstås under forutsetning av at samlivspartneren som følge av tjenestemannens forflytning, følger med til, og er fast bosatt på tjenestestedet for den perioden tjenestemannen skal virke der.

Med fast bosatt menes et faktisk opphold på tjenestestedet i minst halvparten av tjenestemannens tjenestetid i hvert kalenderår.

Sats som for gift tjenestemann tilstås også tjenestemann som lever i registrert partnerskap med en annen person av samme kjønn, jfr. Lov av 30. april 1993 nr 40 om registrert partnerskap.

Det samme gjelder for tjenestemenn som er samboere hvis det i Folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de to siste årene, eller har felles barn og bolig, eller på annen måte kan dokumentere 24 måneders samboerskap.

Forhøyet utenlandstillegg tilstås ikke når:

- samlivspartner av ulike årsaker får godkjent flytting tilbake til bosted i hjemlandet. Forhøyet utenlandstillegg bortfaller i slike tilfelle fra avreisetidspunktet.
- samlivspartner under tjenesteperioden tar midlertidig opphold utenfor tjenestestedet over et tidsrom som sammenhengende strekker seg utover tre måneder. Forhøyet utenlandstillegg bortfaller 3 måneder etter avreisetidspunktet.
- tjenestemannen og samlivspartneren tjenestegjør ved utenriksstasjon på utsendte betingelser tilsvarende denne avtale eller hvor samlivspartner arbeider på utsendte betingelser for annen arbeidsgiver og mottar dekning for økte levekostnader fra sin arbeidsgiver
- separasjon er innvilget, eller registrert partnerskap og samboerskap er oppløst.

Tjenestemelding forutsettes innsendt ved endringer i forhold som har betydning for utenlandstilleggets størrelse, f eks endringer i tjenestemannens sivilstand, samlivspartner eller tjenestemannens forflytning fra tjenestestedet, samlivspartners arbeidsforhold mv. Ansvar for å påse at bestemmelsene overholdes påhviler både tjenestemannen og dennes overordnede.

Melding om endringer sendes lokal forvaltning.

3.2. Barnetillegg

Barnetillegget forutsettes å dekke økte levekostnader forbundet med å ha medfølgende barn fast bosatt på tjenestestedet.

Barnetillegget tilstås inntil barnet fyller 18 år.

Når barn over 18 år, som har rett til utvidet skolegang i henhold til Opplæringsloven får dekket skoleutgifter i henhold til avtalens § 4.4, tilstås den utsendte også barnetillegg og øvrige tillegg, ytelser og godtgjørelser for barnet i henhold til avtalen.

Merknad: Dette gjelder dog ikke i de tilfeller medfølgende barn har fylt 18 år før forflytningsreisen finner sted, ref Utenriksinstruksens kap 15, § 2.

Barnetillegget utgjør 26 % av utenlandstillegget for forholdstall 100 for ugift.

Barnetillegg tilstås også for

- barn som blir født på tjenestestedet
- barn utsendte har forsørgeransvaret for og som er medfølgende
- barn som tjenestemannen har tatt til seg uten adopsjon, og samlivspartners medfølgende særkullsbarn, som inngår i utsendtes husstand og forsørgeres av den utsendte

- barn som må bosette seg i tredjeland pga manglende, adekvate skoletilbud på tjenestestedet

Satsene for barnetillegg, herunder satsen for barn bosatt i tredjeland, fremgår av vedlegg 1, Del C.

Forhøyet barnetillegg

I de tilfeller det dokumenteres at norsk barnetrygd ikke kan tilstås under tjenestegjøringen i utlandet, kan det søkes om forhøyet tillegg (+35 %). Søknad fremmes lokal forvaltning.

Dobbelt barnetillegg

Barnetillegg til eneforsørger betales med dobbelt tillegg for første barn. Med eneforsørger menes en tjenestemann som har forsørgeransvar for medfølgende barn og som er ugift, skilt eller separert, og som ikke bor i samme boenhet som den andre av barnets foreldre.

Halvt barnetillegg

Halvt barnetillegg tilstås hver av ektefellene når begge oppebærer utenlandstillegg.

Redusert barnetillegg

For barn som er bosatt i tredjeland, tilstås barnetillegg med kr 34 000 pr år. Når utgifter dekkes til internatskole/hybel m/kost, reduseres barnetillegget til kr 20 000 pr år.

Merknad: Når samlivspartneren er ansatt på utsendte betingelser for annen arbeidsgiver f eks en internasjonal organisasjon, annet lands utenriktjeneste, annen offentlig etat, privat humanitær hjelpeorganisasjon e l, kan tjenestemannen få barnetillegg, dekket barns skoleutgifter, tilstås hjemreiser osv enten etter bestemmelsene i Særavtalen eller etter de regler som måtte gjelde for samlivspartneres stilling. Velger tjenestemannen å benytte seg av ytelsene i Særavtalen, må det dokumenteres at samlivspartneren ikke mottar samme godtgjørelse fra sin arbeidsgiver. Det er ikke anledning for tjenestemannen å velge å motta enkelte ytelser fra Særavtalen og andre ytelser fra de ordninger for barn som gjelder i samlivspartneres arbeidsforhold

Barnetillegg bortfaller:

- dersom medfølgende barn, som er fast bosatt på tjenestestedet/tjenestelandet, har et midlertidig fravær fra tjenestestedet som sammenhengende strekker seg over mer enn 3 måneder, faller tillegg og godtgjørelser i henhold til avtalen bort tre måneder etter avreisetidspunktet.
- ved tidligere hjemflytting enn familien for øvrig, bortfaller tilleggene fra og med avreisetidspunktet.

Barnetillegg tilstås ikke

- for barn som ikke er under tjenestemannens omsorg og ikke er fast bosatt hos tjenestemannen, men forsørges av tjenestemannen som følge av bidragsplikt

Tjenestemelding:

Tjenestemelding forutsettes innsendt ved endringer i forhold som har betydning for beregning av tillegget, f eks ved barns forflytning fra tjenestestedet, endringer i forsørgelsesbyrde og omsorg, eller mottak av tilsvarende godtgjørelse fra samlivspartners arbeidsgiver. Ansvar for å påse at bestemmelsene overholdes påhviler både tjenestemannen og dennes overordnede. Slik melding sendes lokal forvaltning.

3.3 "Hardship"-tillegg

På tjenestesteder med ekstra belastende leveforhold tilstås tjenestemannen et særskilt tillegg som skal kompensere for merutgifter forbundet med reiser bort fra tjenestestedet til nærmeste "ikke-hardship"-sted, samt for andre økte levekostnader på tjenestestedet som følge av "hardship"-forholdene der.

Tillegget gis med lik sats for tjenestemannen på alle stillingsnivåer. For medfølgende samlivspartner og medfølgende barn over 12 år tilstås samme sats som for tjenestemannen mens det for medfølgende barn under 12 år tilstås halv sats av tjenestemannens.

Gjeldende "hardship"-klassifisering av tjenestestedene og satser for "hardship"-tillegget fremgår av vedlegg nr 2.

3.4 Adskillestillegg

3.4.1 Generelt

Adskillestillegget skal dekke økte levekostnader ved utsendtes besøksreiser, samt andre økte levekostnader, for å kunne opprettholde kontakten med familie som er bosatt utenfor tjenestestedet.

Tillegget tilstås for utsendt som har samlivspartner og/eller eventuelt barn inntil fylte 18 år bosatt i Norge.

Tillegget tilstås også for barn inntil fylte 18 år, som bor i tredjeland pga manglende, adekvate skoletilbud på tjenestestedet.

Tillegget tilstås også utsendt med samlivspartner som tjenestegjør på utsendte vilkår i ulike land. I slike tilfeller tilstås hver halv sats. For utsendte med samlivspartner på utsendte vilkår som tjenestegjør i samme tjenesteland fastsettes adskillestillegget særskilt i hvert enkelt tilfelle basert på reisekostnad mellom tjenestestedene. Hver samlivspartner tilstås halv hovedsats.

Tillegget tilstås også tjenestemenn med samlivspartner som tjenestegjør på utsendte vilkår i ulike land. I slike tilfeller tilstås hver halv sats.

For tjenestemenn med samlivspartner på utsendte vilkår på ulike tjenestesteder i samme tjenesteland fastsettes adskillestillegget særskilt i hvert enkelt tilfelle basert på reisekostnad mellom tjenestestedene. Hver samlivspartner tilstås halv hovedsats.

3.4.2 Forhøyet adskillestillegg

Forhøyet adskillestillegg skal utbetales når det ikke utbetales forhøyet utenlandstillegg og/eller barnetillegg etter denne avtalen.

Ved midlertidig tjenestegjøring i internasjonale operasjoner tilstås forhøyet adskillestillegg under forutsetning av at deployeringsperioden er på minimum 2 måneder, uavhengig av hvor familien eller deler av denne er bosatt. Tillegget utbetales for den tid deployeringen varer.

Forhøyet adskillestillegg faller bort når separasjon er innvilget, eller registrert partnerskap og samboerskap er oppløst

Satser for adskillestillegget fremgår av vedlegg 1, Del C.

§ 4. YTELSER

4.1 Tiltredelsesforskudd

Utsendt kan ved tiltredelse av stilling i utlandet beregnet på minst 2 års varighet tilstås et forskudd (på utenlands- og barnetillegg) til delfinansiering av tjenesterelaterte etableringsutgifter som eksempelvis forskuttering av husrelaterte utgifter, innkjøp av evt møbler, utstyr, garderobeskap, og hvitevarer mv.

Tiltredelsesforskuddet tilstås med inntil kr 325 000. Forskuddets størrelse reduseres forholdsmessig for tjenestemann med tidsbegrenset kontraktstid på mindre enn 2 år.

Det vises for øvrig til administrative bestemmelser og eget skjema for søknad om tiltredelsesforskudd.

4.2 Tilskudd til visningsreise

Tjenestemannen og medfølgende samlivspartner/barn som skal gå i grunnskole/videregående skole kan gis et tilskudd til visningsreise for å finne bolig/gjøre nødvendige forberedelser i forkant av beordringen/tjenesten.

Tjenestemannen og medfølgende samlivspartner gis kosttillegg for to døgn for vedkommende land. I tillegg dekkes overnatting for to døgn. Overnatting skal være av nøktern standard dvs innenfor 75 % av maksimumssatsen i særavtale for utenlands for statens regning, for vedkommende land.

For tjenestegjøring utenfor Europa tilstås kosttillegg for tre døgn og det dekkes overnatting for tre døgn.

Tilskuddet gis som reisetilskuddssats iht vedlegg 1, del C for tjenestemannen og medfølgende samlivspartner og barn som skal gå i grunnskole/videregående skole.

4.2.1 Tilskudd til visningsreise ved retur til Norge

Tjenestemannen, medfølgende samlivspartner/barn som skal gå i grunnskole/videregående skole kan gis et tilskudd til visningsreise for å finne bolig/gjøre nødvendige forberedelser i forkant av flytting tilbake til Norge når tjenestemannen grunnet ny beordring skifter boområde ift bolig før utenlandsbeordringen.

Tjenestemannen og medfølgende samlivspartner gis kosttillegg for to døgn. I tillegg dekkes overnatting for to døgn. Overnatting skal være av nøktern standard.

For tjenestegjøring utenfor Europa tilstås kosttillegg for tre døgn og det dekkes overnatting for tre døgn.

Tilskuddet gis som reisetilskuddssats iht vedlegg 1, Del C for tjenestemannen og medfølgende samlivspartner og barn som skal gå i grunnskole/videregående skole.

4.3 Barns barnehage-/førskoleutgifter

Formålet med bestemmelsen er å sikre barn et likeverdig barnehage-/førskoletilbud på tjenestestedet med det de har rett til i Norge. Når denne intensjonen ikke kan oppfylles ved offentlig barnehage/førskole, kan utgifter til nødvendig privat barnehage-/førskole dekkes som følger:

Utgifter til barnehage/førskole dekkes fra fylte ett år mot en egenandel tilsvarende den til enhver tid fastsatte maksimumsprisen for heldagsbarnehage i Norge (p.t. kr 2 330,- pr mnd) pr barn med inntil kr 140 000 pr år inklusive egenandelen.

Ved eventuell deltidsbarnehage reduseres egenandelen/maksbeløp tilsvarende.

Søsknmoderasjon ift egenandel kan innvilges etter nasjonale offentlige bestemmelser. (Pt 40 %)

4.4 Barns skoleutgifter

Formålet med bestemmelsen er å sikre barn et likeverdig skoletilbud (faglig innhold) med det de har krav på i Norge. Når denne intensjonen ikke kan oppfylles ved offentlig skolegang på tjenestestedet, kan utgifter til nødvendig privat skolegang dekkes.

Dekning av barns utgifter til skolegang tilstås normalt fra skolestart i det kalenderåret barnet fyller 5 år, tom fylte 19 år, dog slik at skoleutgiftene dekkes ut det skoleåret eleven fyller 19 år.

Utgifter til skolegang utover videregående skole dekkes ikke. I spesielle, tjenesterelaterte, tilfeller kan det, etter søknad, samtykkes i dekning av utgifter utover fylte 19 år til fullføring av videregående skole.

Utgifter til fullføring av videregående skole dekkes også for barn som fyller 18 år i beordringsåret, men før forflytningsreisen finner sted. I slike tilfeller tilstås ikke øvrige tillegg etter særavtalen.

Kun utgifter til én videregående skolegang/-eksamen dekkes, med mindre det godtgjøres at ytterligere skolegang/utdannelse er nødvendig for å kvalifisere til opptak ved høyere utdannelseinstitusjon, eks "Freshman Year" i USA.

Barn som ifølge Opplæringslovens § 3-1, 5. ledd har krav på utvidet videregående skolegang i inntil to år, får dekket skoleutgifter på tilsvarende måte.

4.4.1 Skoleutgifter

Følgende skoleutgifter dekkes dersom et likeverdig skoletilbud med det barnet har krav på i Norge ikke oppfylles med offentlig skolegang på tjenestestedet:

- obligatoriske skolepenger ved skolegang på tjenestestedet legitimert med originalfaktura, dekkes med inntil kr 175 000 pr barn pr skoleår, jfr. pkt 4.3.3 nedenfor.
- andre obligatoriske utgifter forbundet med skolegangen (særskilte avgifter, lærebøker i grunnskolen e l)

Følgende skoleutgifter kan dekkes etter søknad til Forsvarets personelltjenester:

- skoleutgifter utover maksimumsbeløpet - kr 175 000 pr barn pr skoleår - når det godtgjøres at skolevalget skyldes forhold av språklig og/eller kulturell karakter eller andre tungtveiende forhold knyttet til skolesituasjonen.

Merknad :

Med andre tungtveiende forhold knyttet til skolesituasjonen forstås særlige omstendigheter som etter en konkret vurdering av FPT tilsier at tilpasninger med hensyn til skolevalg anses nødvendig av hensyn til familien/barnet. Følgende momenter kan være relevante i en slik vurdering: særlige helsemessige forhold hos barnet, slik som medisinske diagnoser som ADHD eller særlige psykososiale forhold som mobbing, at den utsendte tjenestemann er eneforsørger for barnet, barnet har tidligere gått på internasjonal skole etc. Opplistingen er ikke uttømmende.

Følgende skoleutgifter kan dekkes etter søknad til lokal forvaltning:

- nødvendig privat støtteundervisning, dokumentert med erklæring fra elevens lærer, evt fra skolen.
- skoleutgifter annet sted i tjenestelandet og i tredjeland, når det godtgjøres at det ikke er adekvat skoletilbud på tjenestestedet
- utgifter til internatskole, når det godtgjøres at det ikke er adekvat skoletilbud på tjenestestedet, herunder utgifter til internatskole i Norge når begge foreldrene er bosatt på tjenestestedet
- når utgifter til internatskole/hybel som inkluderer bosted/kost dekkes, reduseres barnetillegget til kr 20 000 pr år pr barn som får dekket dette.
- utgifter til undervisning over internett og annen fjernundervisning dekkes etter søknad når dette er det eneste aktuelle undervisningstilbud, eller som nødvendig supplement til skoletilbudet på tjenestestedet.
- skolebøker på videregående skole.

Følgende skoleutgifter dekkes ikke:

- skolemateriell
- skoleturer, lunsj

- uniform
- transport

Slike merutgifter forutsettes dekket av andre tillegg etter denne avtale (barnetillegget).

Når det gjelder refusjon av skoleutgifter for barn til tjenestemann med samlivspartner som er tilsatt på utsendte betingelser for annen arbeidsgiver, vises det til § 3.2.

4.4.2 Hybelutgifter

Hybelutgifter kan dekkes når barnet går på internatskole, i de tilfeller eleven ikke får plass på internatet. Hybelutgifter kan også dekkes når eleven må bo privat på grunn av at internatet er stengt i helgene. Det forutsettes da at eleven bor fast på hybelen i skoleåret. Erklæring fra skolen om dette forholdet må vedlegges søknaden.

Ved skolegang opp til og med lovefestet videregående skole dekkes utgifter til hybel med inntil kr 55 000,- pr barn pr skoleår. Hybelutgifter skal dokumenteres med leiekontrakt utstedt av utleier.

Hybelutgifter dekkes ikke når barnet bor i tjenstemannens/samlivspartnerens egen bolig eller i deler av denne i Norge eller annet land.

4.4.3 Språkundervisning

Utgifter til undervisning i hovedspråket på barnets skole og i oppholdslandets språk før utreise og under tjenesteoppholdet dekkes etter søknad. Dessuten dekkes etter søknad utgifter til nødvendig ekstraundervisning i norsk for elever både på tjenestestedet og i Norge etter avsluttet tjenestegjøring i utlandet.

4.5 Hjemreisetillegg

4.5.1 Generelt

Hjemreisetillegg skal dekke utgifter til hjemreise til Norge for at den utsendte skal kunne holde regelmessig kontakt med familie, venner og fagmiljø/arbeidsgiver.

Utsendt tjenestemann tilstås et hjemreisetillegg til Norge pr tjenesteår.

Hjemreisetillegg tilstås på samme vilkår også til samlivspartner samt medfølgende barn inntil fylte 18 år, jf dog pkt 3.2 og 4.4.

Enslig utsendt medarbeider tilstås et særskilt hjemreisetillegg til ekstra hjemreise for seg selv og medfølgende barn inntil barnet fyller 18 år.

Samlivspartner og barn som bosetter seg på tjenestestedet senere enn tjenestemannen, tilstås hjemreise på ferie når tjenestemannen selv har slik rett.

Hjemreise kan ikke overføres til neste år.

Hjemreisetillegget tilstås i form av et reisetilskudd basert på kostnadene til en rabattbillett med fly strekningen tjenestested i utlandet og Norge tur/retur, jf. vedlegg 1, Del C.

Tilskuddet fastsettes av departementet, etter drøftelser med organisasjonene, en gang pr år. Tilskuddet gis under forutsetning av at tjenestemannen kan fremlegge tilfredsstillende dokumentasjon (gjenpart av billett e l) for at reisen har funnet sted.

Tjenestemann med samlivspartner/barn som kommer fra andre land, kan alternativt få dekket utgifter til samlivspartners/barns hjemland. Reisekostnadene skal ikke overstige kostnadene for hva reisen ville ha kostet fra tjenestested i utlandet til Norge, jf. reisetilskuddssatsen i vedlegg 1, Del C.

I sykdomstilfeller og når tjenestelige grunner foreligger som medfører endring av avreisetidspunkter i forhold til den innkjøpte billetten, kan det samtykkes i at merutgiftene ved endring eller kjøp av billett på ferie- eller eksamensreiser refunderes.

Ved reiser internt i Norge benyttes årlige rettighetsreiser som beholdes under utenlandsoppholdet.

4.5.2 Ytelsens omfang

Utsendt tjenestemann har rett til 1 hjemreisetillegg på ferie ved 2 års tjenestegjøring, 2 hjemreisetillegg på ferie ved 3 års tjenestegjøring osv.

Tjenestear					
Opptjening		X	X	X	
Avvikling					

Ved avvikende beordringsdatoer fra hovedrotasjon skal opptjening og avvikling følge samme prinsipp som ovenfor. Opptjeningsåret regnes som 365 dager.

Dersom hjemreise på ferie kan kombineres med en forflytningsreise, eller annen tjenestereise, trer en slik reise inn i stedet for feriereisen, unntatt når hjemreise var påbegynt før det ble besluttet at tjenestemannen skulle forflyttes.

Se administrative bestemmelser

4.5.3 Velferdsreiser

Utsendt tjenestemann har rett til tilskudd til velferdsreise ved livstruende sykdom eller ved alvorlig ulykkestilfelle i egen familie.

Samlivspartner som er fast bosatt på tjenestestedet har likeledes rett til tilskudd til velferdsreise ved livstruende sykdom og alvorlig ulykkestilfelle i egen familie.

Både tjenestemannen, samlivspartner og barn inntil fylte 18 år fast bosatt på tjenestestedet har rett til tilskudd ved dødsfall, livstruende sykdom og alvorlig ulykkestilfelle til felles barn.

Ved dødsfall i egen eller medfølgende samlivspartners familie har tjenestemannen rett til tilskudd til velferdsreise for tjenestemannen, medfølgende samlivspartner og barn inntil fylte 18 år.

Ved velferdsreiser for tjenestemenn som har eneomsorg på tjenestestedet for medfølgende barn under 18 år tilstås også dekning for barnets reiseutgifter.

Billettutgiften dekkes som hovedregel ved tilståelse av reisetilskuddssats, jf. satser i vedlegg 1, Del C.

Når tjenestemann har samlivspartner av utenlandsk opprinnelse som er bosatt utenfor Norge, har tjenestemannen rett til dekning av eventuelle merutgifter utover tilskuddssatsen/billettutgifter ved velferdsreise. Slik merutgift oppstår dersom det er dyrere å reise fra tjenestestedet til samlivspartners bosted enn det er å reise til Norge.

Samlivspartner av utenlandsk opprinnelse som medfølger til tjenestestedet, får på tilsvarende måte dekket merutgifter ved velferdsreise til egen families bosted.

Som familie regnes ektefelle/registrert partner/samboer, barn, foreldre, og søsken.

Dersom det ved velferdsreiser ikke er mulig å benytte rabatterte billetter, kan det på forhånd samtykkes i refusjon av dokumenterte billettutgifter fratrukket en egenandel på kr 2 000.

4.5.4 Eksamensreise

Tjenestemann og medfølgende samlivspartner har rett til 2 eksamensreiser pr år til Norge, eller til tidligere studiested.

Medfølgende barn som får dekket utgiftene til internettundervisning over særavtalen, har rett til 2 eksamensreiser pr. år til Norge, eller tidligere studiested.

Det må godtgjøres ved erklæring fra lærestedet at eksamen ikke kan avlegges på tjenestestedet. Utgiften dekkes i form av reisetilskudd, jf. Pkt 4.2.1.

4.6 Tjenestebolig

Utsendt tjenestemann har rett til å få dekket utgifter til tjenestebolig etter nærmere retningslinjer, jfr administrative bestemmelser i Utenriksinstruksen, kap 13, § 3.

Se administrative bestemmelser

4.7 Ferie og tjenestefri

4.7.1 Ferie og tjenestefri

Utsendt tjenestemann har hvert ferieår rett til ferie etter Lov om ferie av 29. april 1988, samt tariffestet ferie.

I tillegg tilstås utsendt personale 7 virkedager ekstra tjenestefri med lønn pr. tjenesteår.

Utsendt tjenestemann som oppebærer forhøyet adskillestillegg tilstås i tillegg to ekstra dager tjenestefri, dvs til sammen 9 dager.

Ekstra tjenestefri kan ikke overføres til påfølgende år. Ekstra tjenestefri som ikke er avviklet ved fratreden fra stilling i utlandet, kan ikke overføres eller kompenseres økonomisk.

Opptjening og avvikling skal normalt skje etter samme mønster som hjemreiser:

	Året du kom	2. år	3. år	4. år	Året du drar
Feriedager iht ferieloven/HTA	Restferie fra Norge	25	25	25	25
Ekstra tjenestefri	7	7	7	7	0
Totalt	7+ evt restferie fra Norge	32	32	32	25

Ved tiltredelse skal normalt all nasjonal feire være avviklet. Avvik koordineres med Støtteelement/SNR/NLR/NMR/MMB eventuelt FPT

Ved eventuell ytterligere utenlandsbeordring etter denne avtalen av minimums to års varighet gis en dag ekstra tjenestefri per beordring. Opparbeidet ekstra tjenestefri akkumuleres ved senere beordringer.

4.7.2 Stedlig tjenestefrihet ved stasjoner med "hardship"-klassifisering

Ved stasjoner/tjenestesteder med ekstra belastende levetilstand, og som følgelig er gitt "hardship"-klassifisering, kan det hvert tjenesteår tas ut stedlig tjenestefrihet.

Tjenestefriheten er differensiert etter "hardship"-nivået og utgjør 5 virkedager pr tjenesteår for tjenestesteder i "hardship" klasse 1 og 2, og 10 virkedager pr tjenesteår i "hardship" klasse 3, 4 og 5, jf. vedlegg nr 2.

Stedlig tjenestefrihet kan ikke akkumuleres og overføres til senere år.

Stedlig tjenestefrihet godkjennes av stasjonssjef/stedlig representant og skal innrapporteres.

4.7.3 Velferdspermisjon

Velferdspermisjon, omsorgspermisjon ved fødsel, sykt barn/egenmeldinger mv, kan innvilges av stasjonssjef/stedlig representant, tilsvarende fellesbestemmelser i Hovedtariffavtalen. Velferdspermisjoner skal innrapporteres. Avslag på søknaden kan påklages tjenestevei.

4.8 Helsetjeneste

4.8.1 Helsekontroll

Utsendt tjenestemann, medfølgende samlivspartner og medfølgende barn inntil fylte 18 år, har rett til en gang pr år å få dekket dokumenterte utgifter til helsekontroll. Utgifter til helsekontroll omfatter ikke reiseutgifter.

Eventuelle behov for vaksinasjoner forut utreise og vedlikehold av disse dekkes ikke, men forutsettes dekket av utenlandstillegget som skal dekke merutgifter ved å tjenestegjøre i utlandet. Vaksinasjoner forut deployering til internasjonale operasjoner vil bli gitt foretatt i Norge eller på tjenestedet før deployering.

Merknad:

Årlig helsekontroll skal foretas i Norge. I forbindelse med årlig helsekontroll i Norge tilstås tjenestemannen normalt 1 fridag. I særlige tilfeller, og etter forhåndsgodkjenning, kan FPT gi samtykke til at årlig helsekontroll foretas ved tjenestedet.

Utsendt tjenestemann, medfølgende samlivspartner og medfølgende barn inntil fylte 18 år gis dessuten rett til helsekontroll når de sendes ut til eller vender tilbake fra tjenestegjøring i utlandet. Retten til helsekontroll gjelder også barn over 18 år når Forsvaret/FD har dekket utgiftene i forbindelse med utreise.

4.8.2 Reiseutgifter ved sykehusinnleggelse

I alvorlige sykdomstilfeller og når det er aktuelt med sykehusinnleggelse i et tjenesteland hvor hospitalstandarder erfaringsmessig anses uforsvarlig lav, eller hvor språkproblemer er til hinder for vanlig kommunikasjon med leger og annen hospitalbetjening, kan reiseutgifter til Norge eller tredjeland dekkes av det offentlige for å sikre tjenestemannen, samlivspartneren og medfølgende barn under 18 år forsvarlig behandling. Denne retten gjelder også barn over 18 år dersom Forsvaret/FD har dekket utgiftene i forbindelse med utreise.

§ 5 GODTGJØRINGER

5.1 Kompensasjonstillegg

Kompensasjonstillegget skal kompensere for samlivspartners ulemper og belastninger forbundet med flyttingen til utlandet, herunder samlivspartners tap av pensjonspoeng og manglende mulighet til å følge opp egen karriere.

Tillegget tilstås som et månedsbeløp fra og med beordringsdato med kr 2625,- pr mnd.

Merknad:

Kompensasjonstillegg tilstås og stoppes etter samme regler som for forhøyet utenlandstillegg.

5.2 Risikotillegg

Risikotillegg kan tilstås når tjenestemannen og/eller familien utsettes for fare som følge av tjenestens art eller ved at oppholdet på tjenestedet medfører risiko over en periode av en viss varighet som følge av politiske uroligheter, naturkatastrofer, epidemier mv, eller ved at

det foreligger en mer direkte trussel rettet mot tjenestemannen og/eller familiens liv, som f eks terrortrusler og/eller terrorhandlinger.

Når slike situasjoner oppstår kan partene oppta forhandlinger om tilståelse av slikt tillegg.

5.2.1 Flyging

Flybesetningsmedlemmer tilstås tillegg etter satsene i kompensasjonsavtalen som dagsats.

5.3 Stedfortredergodtgjøring

Etter mønster av hovedtariffavtalens fellesbestemmelser § 12 tilstås stedfortredergodtgjøring med følgende tilpasning:

Det kan bare utbetales stedfortredergodtgjøring til tjenestemann som fungerer i sj MMBs, NMRs, NLR og Råd for forsvarssakers fravær.

5.4 Øvingstillegg

Personell ved utestasjoner, NATO-staber og andre militære enheter/avdelinger på øvelser sammen med personell fra Norge, tilstås godtgjøring etter mønster av ATM/Tilleggsavtale nr Avtalepartene er enige om at dette punktet justeres i tråd med ny ATF når den foreligger.

5.5 Overtid ved midlertidig tjenestegjøing i Norge

Personell ved utestasjon som hjemkalles/beordres til midlertidig tjeneste og deltar i ordinært arbeid i Norge utover normal arbeidstid sammen med personell fra Norge, tilstås godtgjøring etter HTA på lik linje med personellet i Norge, i inntil 3 mnd uten at dette kommer til avkorting av godtgjøringer eller kompensasjoner etter denne avtale.

§ 6 BOLIGSKATTKOMPENSASJON PR 1.1.2010

For å kompensere for skatt på fordelene av fri tjenestebolig i utlandet, tilstås tjenestemannen en særskilt sjablongmessig godtgjørelse:

Kategorier	Sats pr. år	Forhøyet sats pr. år.
Tjenestemann i 1- og 2-romsbolig samt aleneboer:	Kr 34 900,-	Kr 46 200
Tjenestemann i 3-romsbolig eller større	Kr 52 300,-	Kr 83 000

Se for øvrig særskilt informasjon i vedlegg 1 og eget opplysnings skjema for innsendelse.

Personell med full skatteplikt til Norge tilstås forhøyet sats. Ved dokumentert underkompensasjon kan søknad om ytterligere boligskattkompensasjon fremmes FPT.

§ 7 TVISTER

Tvist om endring av Særavtalen kan hver av partene bringe inn for særskilt nemnd til avgjørelse.

Blir ikke partene enige om sammensetningen av nemnda, oppnevner Riksmeglingsmannen de nøytrale medlemmer. Nemndas avgjørelse har samme virkning som en tariffavtale.

§ 8 AVTALENS VARIGHET

Avtalen inngås med virkning fra 1. januar 2010 og utløper 31. desember 2011.